

### گفت و گو

## اقتصاد، سیبل سیاست خارجی

اساسا موضوع چندنرخ‌شدن ارز و سکه و طلا و تتارتی که به نام بازارهای موازی در تمام این سال‌ها به وجود آمده، نتیجه عملکرد همان طبقه اقتصادی است‌که در سایه توزیع نابرابر و ناعادلانه فرصت‌ها و منابع، بانی وضعیت کنونی هستند. اکنون هم این دست موضوع‌گیری‌ها و اقدامات نوعی فرافکنی و فرار رو به جلو از شرایط جاری است. ببینید، همه مسئله در این خلاصه می‌شود که اقتصاد حال حاضر کشور یک اقتصاد کم‌توان نیست؛ بلکه یک اقتصاد ناتوان است و این اقتصاد ناتوان، عملا ظرفیت و پتانسیل تامین منابع و هزینه تنش‌های جدی را ندارد. با توجه به آنچه قبل‌تر گفتم، در این سال‌ها ایران به‌تنهایی با این هزینه نظامی آمریکا در منطقه غرب آسیا برای تقابل با ایران و به دنبال آن همواره سعی دارد هزینه‌های عملیاتی‌کردن این استراتژی و نفوذ خود را در منطقه به‌تنهایی متقبل شود.

درصورتی‌که ما می‌بینیم آمریکا اکنون با پول کشورهای حاشیه خلیج فارس و استفاده از بخشی از خاک و سرزمین آنها توانسته است یک نفوذ نظامی، اطلاعاتی و امنیتی را برای خود ایجاد کند. پایگاه پنجم دریایی در بحرین است. پایگاه هوایی گسترده در قطر و دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس؛ یعنی هزینه نظامی آمریکا در منطقه غرب آسیا برای تقابل با ایران از جیب آمریکا برداخت نمی‌شود؛ بلکه اقتصادهای موازی و همسو در بین کشورهای عربی هم به آمریکا‌یی‌ها کمک می‌کنند و این هزینه بین آنها تقسیم می‌شود. این در حالی است که ایران با این اقتصاد ناتوان به‌تنهایی دارد هزینه نفوذ خود را در منطقه می‌پردازد. طبیعتا این شرایط اقتصادی داخلی را بیش‌ازپیش بحرانی می‌کند و اگر تا پیش از این برخی واقعیت‌های جاری در اقتصاد و بازار از سوی نهادهای متولی نادیده گرفته می‌شود، اکنون مشکلات به جایی رسیده است که نمی‌تواند آن پارامترها را نادیده بگیرند و به قول شما شاید برای اولین بار کار به جایی رسیده است که ناچراند واقعیت‌های بازار را هم در نظر بگیرند و اذعان داشته باشند که این قیمت‌ها می‌تواند روی روندها اثرگذار باشد. همین نکته نشان می‌دهد به همان اندازه که پارامترهای حوزه سیاست خارجی، مذاکره، تنش، مناقشه، جنگ و صلح می‌تواند روی بازار و اقتصاد و معیشت اثرگذار باشد، برعکس آن هم صادق است؛ یعنی وضعیت اقتصادی و معیشتی و تجاری می‌تواند روی توان دیپلماتیک، نظامی و امنیتی کشورها اثر خود را بگذارد.

شما می‌بینید در اقتصاد ناتوان ایران که تولید در آن تعطیل است، تنها منبع برای تامین هزینه‌ها و بودجه نظامی ما در منطقه از طریق فروش منابع طبیعی است که قاعدتا کفایت نمی‌کند؛ چون ایران به‌تنهایی باید این هزینه و هزینه گروه‌های همسو را پرداخت کند و برخلاف روند آمریکا هیچ اقتصاد موازی در منطقه و جهان به ایران کمک نمی‌کند تا بخشی از این هزینه‌ها را پرداخت کنند. پس وقتی فروش منابع طبیعی هم کفاف این هزینه‌ها را ندهد، قاعدتا نهادهای اجرائی به سمت افزایش نرخ ارز می‌روند، پس اصلا مهم نیست که این نهادها و متولیان چه می‌گویند یا اصلا این بازارها و قیمت‌ها را قبول دارند یا خیر. مهم اقتصاد ناتوان امروز کشور است که قادر به خلق ارزش افزوده نیست و هم‌زمان با آن، هزینه‌های گسترده هم باعث شده که این اقتصاد بحران‌زده از پس هزینه‌ها برنیاید. همین روند موجب شده یک معادله ناترازای بین هزینه‌ها و درآمد‌ها به وجود آید و هم‌زمان با آن، این دست‌کردن در جیب مردم به نام مالیات، انتقادات بی‌سابقه و فراینده را به نقطه سرریز برساند.

**❗** **به مالیات اشاره کردید. این تناقض در ماهیت اقتصاد ایران را چگونه می‌بینید. از یک سو متولیان اجرائی دامیه اقتصاد کوپنسی، تعاونی‌محور، دولتی و حمایت از مردم به نام بارانه را دارند و از سوسوی دیگر و هم‌زمان به شدیدترین شیوه کاپیتالیستی از هر روزنه‌ای به دنبال کسب مالیات هستند؟ ریشه این تناقض در چیست؟**

این نکته شما درست است و ما شاهد یک اقتصاد لیبرالیستی به‌شدت لجام‌کسیبخته در ایران هستیم؛ اما ریاکاری در این است که این شیوه‌های اقتصاد لیبرالی و کاپیتالیستی با نام‌های انقلابی و عقیدتی توجیه می‌شود و درد مضاعف آن‌جاست‌که اتفاقا برخی رسانه‌های رسمی هم مروج چنین نگاهی در اقتصاد هستند؛ اما ریشه این تناقض در چیست؟ در همان نکاتی است که قبلا گفتم. وقتی طبیعتا دولت و نهادهای متولی نمی‌توانند با اتکا به فروض منابع طبیعی هزینه‌ها را تامین کنند و در کنار آنچه به‌عنوان نرخ‌سازی دلار، سکه و طلا در بازارهای رسمی و موازی برای تامین کسری بودجه و تامین نیازها و هزینه‌های خود در نظر دارند، از سوسی دیگر هم به نام مالیات دست خود را در جیب مردم کرده‌اند. اینجا دو نکته مهم وجود دارد؛ اول آن‌که برخلاف ادعای اقتصاد غیر لیبرالیستی و مردمی، اکنون شدیدترین تبعیض‌ها و نابرابری‌ها به نام مالیات انجام می‌شود. نکته دیگر آن است که همه بخش‌های اقتصادی مالیات‌پرداخت نمی‌کنند که این هم بخشی از انتقادات جامعه را شامل می‌شود؛ بنابراین قبلا هم اشاره کردم و دوباره هم تأکید می‌کنم تا زمانی که این نظام مالیاتی و این تناقض در حوزه اقتصادی وجود دارد، قطعا امیدی به بهبود و حتی تعدیل شرایط و مشکلات کنونی نیست.

**❗** **سؤال پایانی را قدری شخصی‌تر کنم. کمتر کسی وجود دارد که نشست سال گذشته حضرت‌عالی و آن گریه‌تان برای آینده‌کشور را دیده باشد و تحت تأثیر قرار نگیرد که نشان از دلسوزی‌تان برای ایران دارد؛ اما دراین‌بین دو گزاره بسیار پررنگ برای ترسیم آینده اقتصاد کشور مطرح است؛ «فروپاشی اقتصادی» یا «ونزوئلای‌شدن اقتصاد» که به نظر می‌رسد از مجموعه کب‌وگفت‌هایی که قبلا با شما داشتم، حسین راغر جزء آن دسته از کارشناسان و اقتصاددانانی است که روی سناریوی ونزوئلای‌شدن اقتصاد ایران تأکید دارد؛ کم‌اینکه نرخ‌های تورم هم نشان می‌دهد این گزاره بیشتر نزدیک به واقعیت است؛ اما سؤال اینجاست که آیا تداوم و تشدید ونزوئلای‌شدن اقتصاد نمی‌تواند نهایتا به سناریوی فروپاشی اقتصادی هم منجر شود؟**

سؤال بسیار خوبی است، اتفاقا بله، می‌تواند. وقتی ما چندین سال است با تورم دورقمی درگیر هستیم، به‌هیچ‌عنوان نمی‌توان تضمین کرد که در مدت چند ماه یا یک سال آینده این تورم دورقمی، سه‌رقمی نشود. نگاه تکنیک که دولت و بانک مرکزی برخی از آمارها را مخفی می‌کنند یا دست به آمارسازی می‌زنند و در آمارها دست می‌برند تا به خیال خود وضعیت را قدری مثبت و گل و بلبل نشان دهند. واقعیت‌های تلخ در اقتصاد، بازار و معیشت و سفره مردم چیز دیگری می‌گوید. مردم هر روز با گوشت و پوست و استخوان این تورم لجام‌کسیبخته را که به شکل آسانسوری بالا می‌رود، درک می‌کنند. از طرف دیگر واقعیت‌های جاری در حوزه سیاست داخلی و سیاست خارجی و مسائل جاری فرهنگی و اجتماعی هم مؤید آن است که اگر روند کنونی ادامه پیدا کند، شاید اقتصاد ایران از گزاره ونزوئلای‌شدن به سمت فروپاشی میل کند. یقینا این و انتقادات گسترده و بی‌سابقه مردم که تقریبا اکثر جامعه را در بر گرفته است، به موازات فساد و تورم افسارکسیبخته از سناریوی ونزوئلای‌شدن فراتر خواهد رفت.

**رهبرانقلاب در دیدار هزاران نفر از کارگران تأکید کردند:**

# خوب‌شدن حال کارگری یعنی خوب‌شدن حال کشور



کار می‌شود، دل به کمک بیرون از مرزها بسته نشده و تحریم‌ها توانسته ایران را از پا درآورد و این روحیه باید در کشور تقویت شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به راهپیمایی و تظاهرات ملت‌ها در حمایت از فلسطینی‌ها و برافراشتن پرچم‌های فلسطین و حزب‌الله در خیابان‌های اروپا و آمریکا، متهم‌کردن جمهوری اسلامی ایران به حمایت از تروریسم به بهانه حمایت از مظلومان غزه را موجب رسوایی اتهام‌زندانان خواندند و افزودند: اکنون نه‌تنها ملت ایران بلکه همه ملت‌ها از فلسطین حمایت می‌کنند.

ایشان پرسیدند: آیا آن فلسطینی که در مقابل ظلم شه‌رک‌نشین غاصب برای غصب خانه خود ایستادی می‌کند، تروریست است؟ آیا جبهه ظلم‌ستیز و باغیرت مقاومت تروریست است یا آنها که با بمباران مردم فاجعه‌آفرینی می‌کنند؟ و البته به جایی نرسیدند و نخواهند رسید.

ایشان در جمع بندی این بخش از سخنانشان، گفتند: برای ملت ایران معلوم باشد و معلوم هم هست که علت دشمنی زورگویان با آنها، دروغ‌هایی که سر هم می‌کنند نیست، بلکه این است که ایران مستقل زیر بار زورگویی آنها نمی‌رود و حاضر نیست دنباله‌رو سیاست‌های شکست‌خورده، عقب‌مانده، ناکام و خلاف ارزش‌های الهی و فطرت بشری آنها باشد؛ سیاست‌هایی که به اعتراف برخی تحلیلگران غربی، در حال نابودکردن اعتبار ۲۰۰ساله آمریکااست.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه توقع بیروی ملت باسابقه و ریشه‌دار ایران از این سیاست‌های شکست‌خورده، بیپوده است، گفتند: ملت ایران، ایستاده و محکم است که البته باید ایستادن را در عمل، کار، تحقیقات و اتحاد ملی خود نشان دهیم که در این صورت و با شرط پرهیز از تبلی و کاهلی، از دل سختی‌ها و گرفتاری‌های تحمیلی بدخواهان، فرصت‌ها و گشایش‌های بیشتری برای پیشرفت ظهور خواهد کرد و ملت ایران به فضل الهی به افق روشن آینده خواهد رسید.

در ابتدای این دیدار وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی در گزارشی، کاهش نرخ بی‌کاری به ۸.۱ درصد و تحقق واقعی ایجاد یک میلیون شغل در سال ۱۴۰۲ را از مهم‌ترین دستاوردهای دولت در حوزه اشتغال خواند.

توسعه بیمه‌های همگانی، طرح کالابرگ الکترونیکی با استقبال بیش از ۵۰ میلیون نفر، پرداخت مستمری بازنشستگان بدون استقراض از بانک‌ها، پرداخت ۱۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به حوزه تولید وتشکیل حدود ۳۰۰ تعاونی مسکن کارگری در سراسر‌کشور از دیگر‌عناوینی‌بود که سیدصولت مرتضوی در گزارش خود به بیان آنها پرداخت.

## شرق

### اخبار

### کنعانی: آمریکا در سیاست‌های مداخله‌جویانه بازنگری کند

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به ادعاهای دولت آمریکا علیه اشخاص و شرکت‌های ایرانی درباره فعالیت‌های سایبری به دولت این کشور توصیه کرد در سیاست‌های مداخله‌جویانه و نیز تهدیدآفرین خود درباره حقوق بشر بازنگری کند. ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه، ادعاهای بی‌اساس دولت آمریکا علیه اشخاص و شرکت‌های ایرانی درباره فعالیت‌های سایبری را به‌شدت رد و محکوم کرد.کنعانی تصریح کرد:نهاد‌های آمریکایی نمی‌توانند با برچسب‌زدن‌های مختلف بی‌اساس به اشخاص و نهادهای ایرانی، موج انتقادات جهانی درباره سیاست‌های حمایتی نامحدود آمریکا از جنایات جنگی و نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در نوار غزه و کرانه باختری فلسطین و نیز سرکوب‌های خشونت‌آمیز معترضان در داخل آمریکا را متحرف‌کنند.

### ذوالنوری درباره افزایش سن بانزشتگی: نفهمیدیم به چه چیزی رأی دادیم

مجتبی ذوالنوری گفت: در موضوع بانزشتگی بعضی از نماینده‌ها متوجه نشدند، مجتبی ذوالنوری، نماینده مجلس، با حضور در دانشگاه قم و با انتقاد از قالیباف اظهار کرد: در موضوع بانزشتگی بعضی از نماینده‌ها متوجه نشدند و رأی دادن، ازجمله خود بنده! نماینده مردم قم درباره رأی موافق به افزایش سن بانزشتگی و مخالفت با آن تشریح کرد: دراین‌باره موضوع به‌گونه‌ای مطرح شد که اغلب نمایندگان به‌درستی متوجه بحث نشدند و همین‌که رأی دادند، متوجه شدند که بنده و برخی نمایندگان به دلیل تداخل مباحث متوجه شده و به اشتباه رأی دادیم که وقتی موضوع مشخص شد، شخصا هم به صورت علنی و هم از طریق نامه به دبیر شورای نگهبان اعلام کردم که این مصوبه ایراداتی دارد و شرعا نیز اشکال دارد.

# ام اس با تشخیص به موقع و داروهای

# موجود قابل کنترل می باشد

## استرس و اضطراب می تواند منجر به بروز ام اس

## و تشدید آن گردد

## توانبخشی، مثبت اندیشی و ورزش برای بیماران

## بیماران ام اس مفید است



www.iranms.org

۰۲۱-۶۶۹۵۱۱۸۷

۹-۶۶۹۵۳۹۰۷